

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 23 listopada 2022 roku

PS-VI.431.3.27.2022.ICZ

Szanowna Pani
Małgorzata Tkaczyk
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
„Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku
ul. Mikołaja Kopernika 20B
14-400 Pasłęk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.860.2022 z dnia 21 października 2022 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Marzena Przybylska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 27 października 2022 roku i zakończono w dniu 28 października 2022 roku. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.) - zwanej dalej ustawą wripsz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Dom/Jednostka/kontrolowana Jednostka - co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku, będącą jednostką organizacyjną systemu pieczy zastępczej w rozumieniu art. 93 a ustawy wripsz,
2. Dyrektor/Dyrektor Placówki/Dyrektor kontrolowanej Jednostki - co oznacza: Dyrektora Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Pasłęku oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku, panią Małgorzatę Tkaczyk,
3. Centrum – co oznacza: Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Pasłęku,
4. Regulamin - co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku,

5. pracownicy pedagogiczni, kadra pedagogiczna - co oznacza: specjalistów oraz wychowawców zatrudnionych w Placówce do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy w.r.p.s.p.z.,
6. pracownicy niepedagogiczni - co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy w.r.p.s.p.z.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Małgorzaty Tkaczyk – zatrudnionej na stanowisku Dyrektora Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Pastęku od dnia 1 września 2022 roku **/akta kontroli str.1-2/**. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę akt osobowych pracowników potwierdzających kwalifikacje oraz informacje przekazane bezpośrednio przez Dyrektora, a także rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz wychowawcami.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

I. Zasady działania i organizacji Placówki

Placówka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Działalność kontrolowanej Jednostki określają:

1. Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pastęku przyjęty Uchwałą Nr XVIII/74/2012 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 23 listopada 2012 roku **/akta kontroli str. 3-7/**.
2. Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pastęku, przyjęty Uchwałą Nr 96/2012 Zarządu Powiatu w Elblągu z dnia 18 grudnia 2012 roku, ze zmianami z dnia 22 września 2015 roku, 16 stycznia 2018 roku oraz 21 stycznia 2020 roku **/akta kontroli str. 8-41/**.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że obsługę ekonomiczną i administracyjną kontrolowanej Jednostki prowadziło Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Pastęku.

Kontrolujący stwierdzili, że w dokumentach organizacyjnych Jednostki wyodrębniono stanowiska kadry pedagogicznej zatrudnionej w Placówce, nie dookreślono natomiast zadań pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych, zatrudnionych w Domu. Zadania wynikające z ustawy w.r.p.s.p.z. uwzględniono natomiast w zakresach czynności każdego pracownika, w związku z czym kontrolujący nie wnieśli uwag do treści dokumentów organizacyjnych Jednostki.

W dacie kontroli w Placówce umieszczonych było 15 wychowanków, w tym 1 dziecko przyjęte do Domu ponad statutową liczbę wychowanków, w miejsce wychowanka przebywającego w domu pomocy społecznej, na podstawie przepisów art. 95 ust. 3a ustawy w.r.p.s.p.z., za zgodą Wojewody. Ponadto 4 wychowanków w dacie kontroli przebywało w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, a 2 od poniedziałku do piątku w internacie. Wyciąg z ewidencji wychowanków stanowi **akta kontroli str. 42-43**.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia osób kierujących Placówką oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, określonymi w przepisach prawa, sprawdzono kwalifikacje 100% dokumentacji kadry zatrudnionej w Placówce oraz Centrum w okresie podlegającym kontroli.

Zgodnie z wykazami osób pracujących w kontrolowanej Jednostce, stanowiącymi **akta kontroli str. 44-52**, w okresie podlegającym kontroli Jednostką, przy pomocy wychowawcy koordynującego, kierowały następujące osoby:

- 1) pani Anna Łukawska-Czyżów – zatrudniona na stanowisku Dyrektora Centrum na czas określony od dnia 3 listopada 2020 roku do dnia 5 kwietnia 2021 roku, w celu zastępstwa ówczesnego dyrektora w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- 2) pani Magdalena Paradowska – zatrudniona na stanowisku Dyrektora Centrum od dnia 6 kwietnia 2021 roku na czas nieokreślony,
- 3) pani Małgorzata Tkaczyk – zatrudniona na stanowisku Dyrektora Centrum od dnia 1 września 2022 roku, w celu zastępstwa p. M. Paradowskiej, na czas jej usprawiedliwionej nieobecności w pracy **/akta kontroli str. 53/**.

Stwierdzono, że wszystkie osoby zatrudnione na stanowisku dyrektora w okresie podlegającym kontroli posiadały odpowiednie kwalifikacje do zajmowanego stanowiska, które zweryfikowano odpowiednio w oparciu o art. 97 ust. 3 ustawy wrispz.

Ustalono, iż w dokumentacji ww. znajdowały się także:

- oświadczenia o spełnianiu przez ww. wymagań, o których mowa w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy wrispz,
- aktualne zaświadczenia lekarskie, potwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy wrispz.

W okresie podlegającym kontroli na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudniano:

- wychowawca koordynujący - 1 osoba w wymiarze 1 etatu (od dnia 1 września 2022 roku pełniący funkcję Dyrektora Centrum),
- starszy wychowawca – 3 osoby w wymiarze 3 etatów (w tym 1 osoba od 1 września 2022 roku wykonująca dodatkowe zadania wychowawcy koordynującego),
- wychowawca – 3 osoby w wymiarze 3 etatów,
- młodszy wychowawca – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- pedagog – 2 osoby w wymiarze 2 etatów, w tym jedna osoba nieobecna z powodów usprawiedliwionych,
- główny specjalista ds. opiekuńczo-wychowawczych – 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy wrispz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, a także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz, aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające zdolność do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz, dotyczące:

- niepozbawienia/nieograniczenia władzy rodzicielskiej,
- nieskazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe),

- wypełniania obowiązku alimentacyjnego, w przypadku gdy taki wynikał z tytułu egzekucyjnego.

Ustalono ponadto, że w okresie podlegającym kontroli, Placówka przy realizacji swoich zadań nie korzystała z pomocy wolontariuszy.

Zgodnie z Wykazem pracowników zatrudnionych w Centrum Administracyjnym do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, których zakres obowiązków nie obejmuje zadań związanych z opieką i wychowaniem, ale mogą mieć kontakt z dziećmi przebywającymi w placówce, stanowiącym **akta kontroli str. 53**, na stanowiskach pracowników niepedagogicznych w okresie podlegającym kontroli zatrudniano łącznie 8 osób, które na dzień rozpoczęcia kontroli świadczyły pracę, w tym:

- główna księgowa – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starsza księgowa – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- kierownik administracyjno-gospodarczy – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starszy referent – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- kierowca – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- konserwator – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- robotnik gospodarczy – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- palacz c.o. – 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

W dokumentacji wszystkich ww. osób znajdowały się oświadczenia, z których wynikało, że nie były one skazane prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, jak również aktualne zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wriospz.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika Domu nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Oświadczenie Dyrektora w powyższej sprawie stanowi **akta kontroli str. 54**.

III. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy wriospz, pracownicy pedagogiczni, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 55** wynika, że *„aby przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu pracowników organizowane są zespoły wsparcia raz w miesiącu. Pracownicy mają możliwość uczestnictwa w szkoleniach. Ostatnie szkolenie z zakresu wypalenia zawodowego odbyło się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pastęku w czerwcu 2022 roku. Pracownicy mają możliwość rozmów wspierających ze strony głównego specjalisty ds. opiekuńczo-wychowawczych czy z pedagogami. W bieżącym roku pracownicy również korzystali z superwizji w dniu 14 marca 2022 roku, kolejne spotkanie superwizyjne przewidziane jest na 25 listopada 2022 roku /akta kontroli str. 55/.*

Ponadto z analizy przedłożonych akt osobowych oraz informacji o odbytych szkoleniach, zamieszczonej w wykazie kadry **/akta kontroli str. 44-52/** wynika, że w okresie podlegającym kontroli pracownicy pedagogiczni uczestniczyli w różnych formach doskonalenia, mających na celu podniesienie ich kompetencji zawodowych, w tym w:

- szkoleniu doskonalącym z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla kadry wychowawczej (19 października 2021 roku),
- szkoleniu pn. „Zastosowanie dialogu motywującego w profilaktyce uzależnień behawioralnych dziećmi i młodzieżą” (12-13 października 2022 roku),
- warsztatach pn. „Nadzieje i obawy w pracy wychowawcy” (przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu (2 marca 2022 roku),
- warsztatach umiejętności wychowawczych (prowadzonych przez Fundację Podaj Dobro (18-20 marca 2022 roku),
- cyklu warsztatów w ramach LINCKSACADEMY (16 września 2022 roku),
- szkoleniu nt. osobowościowych uwarunkowań postaw przedsiębiorczych dot. zarządzania stresem i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu (24 lutego 2022 roku),
- webinarium - TUS dla nastolatków (10 stycznia 2022 roku),
- konferencji pn. „Wokół systemu pomocy dzieciom z FASD” (4 października 2022 roku).

Ponadto, pracownicy Placówki mieli możliwość korzystania z wielu form doskonalenia zawodowego w formie on-line, których propozycje były im przekazywane na bieżąco.

Z przeprowadzonych w trakcie czynności kontrolnych rozmów wynika, że pracownicy Placówki, w trudnych sytuacjach udzielali sobie wzajemnie koleżeńskiej pomocy, mogli liczyć na wsparcie i zrozumienie również ze strony Dyrektora.

W rozmowach indywidualnych pracownicy podkreślili, że lubią swoją pracę, jest dla nich satysfakcjonująca i przynosi, pomimo trudnych momentów, wiele zadowolenia, dlatego nie czują się wypaleni zawodowo.

IV. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził indywidualne rozmowy kierowane z 6 wychowankami, przebywającymi w Domu w czasie przeprowadzania czynności kontrolnych. Rozmowy te dotyczyły udzielanego im wsparcia przez wychowawców, specjalistów i Dyrektora, a także jakości sprawowanej opieki.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wychowankowie przeważnie pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach, pedagogu, a także Dyrektorze Domu. Większość wychowanków wskazywała, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc ww. osób i że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do wychowawcy, pedagoga czy Dyrektora nie otrzymali jej. Wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili w większości, że zarówno wychowawcy jak i pracownicy pedagogiczni pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów. Dzieci nie zgłaszały uwag w zakresie wsparcia oraz jakości opieki w Placówce, poza 2 wychowankami, które wyjaśniono z Dyrektorem podczas rozmowy podsumowującej zgodnie z oczekiwaniami wychowanków.

Uwagi i wnioski

Mając na względzie wyniki kontroli oraz opinie wychowanków na temat opieki sprawowanej przez wychowawców, a także opinie pracowników na temat wsparcia udzielanego przez

Dyrektora Jednostki, w zakresie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego, nie wnosi się uwag.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r. poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Marzena Przybylska – główny specjalista

Iwona Czmochowska – główny specjalista